

Anonimizuota versija

Vertimas

C-240/19 - 1

Byla C-240/19

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2019 m. kovo 20 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Juzgado Contencioso-Administrativo n.º 2 de Ourense

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2019 m. vasario 26 d.

Pareiškėja:

FA

Kita administracinio proceso šalis:

Tesorería General de la Seguridad Social (TGSS)

ADMINISTRACINIŲ GINČŲ TEISMAS NR. 2

ORENSĖ

<...> [teismo duomenys]

Procesas: [IPRASTINIS PROCESAS 0000309 /2017 A /

Dėl: *ADMON. DEL ESTADO* (Valstybės administracija, Ispanija)

Pateikė: FA

<...>

Prieš: *TESORERIA GENERAL DE LA SEGURIDAD SOCIAL* (Bendrasis socialinio draudimo išdas, Ispanija)

<...>

NUTARTIS

Orensėje, 201[9] m. vasario 26 d.

FAKTINĖS BYLOS APLINKYBĖS

PIRMA. FA pateikė administracinį skundą dėl 2017 m. spalio 24 d. *Dirección Provincial de Ourense de la Tesorería General de la Seguridad Social* (Bendrojo socialinio draudimo išdo Orensės provincijos skyrius) sprendimo atmesti hierarchinį skundą dėl 2017 m. rugpjūčio 24 d. *Dirección Provincial de la Tesorería General de la Seguridad Social de Ourense* priimto sprendimo dėl specialios sutarties, kuriuo nuspręsta atmesti prašymą sudaryti įprastą specialią sutartį.

Gavus šį administracinį skundą, nuspręsta nagrinėti šias faktines bylos aplinkybes įprasta proceso tvarka, pareikalauti kita administracinio proceso šalimi esančios administracinės valdžios institucijos pateikti atitinkamus dokumentus ir informuoti visus šia byla galinčius būti suinteresuotus subjektus.

Gavus administracinės bylos dokumentus nuspręsta pranešti pareiškėjai, kad ji per nustatytą dvidešimties dienų terminą pateiktų pareiškimą; šį pareiškimą ji pateikė tinkamai ir laiku ir paprašė priimti sprendimą pateikti ESTT jos suformuluotą arba teismo tinkamiau performuluotą prejudicinį klausimą (**orig. p. 2**); jei šis prašymas nebūtų tenkinamas, priimti sprendimą visapusiškai pripažinti pareiškėjos teisę sudaryti įprastą ar paprastą specialią sutartį su *Tesorería General de la Seguridad Social* ir panaikinti skundžiamą administracinį aktą su visomis palankiomis minėto pripažinimo teisinėmis pasekmėmis.

ANTRA. Gavusi pranešimą apie pateiktą administracinį skundą, administracinės valdžios institucija pateikė atsiliepimą į skundą, kuriame, išdėsčiusi faktus ir teisinius pagrindus, kuriuos laikė reikšmingais, nurodė, kad nebūtina pateikti prejudicinį klausimą, ir, dėl tos priežasties, paprašė priimti sprendimą atmesti skundą ir priteisti iš pareiškėjos bylinėjimosi išlaidas.

TEISINIAI PAGRINDAI

PIRMA. Bylos dalykas

Nagrinėjamos bylos dalykas – nustatyti, ar pareiškėja turi teisę savanoriškai mokėti įmokas į Ispanijos socialinės apsaugos sistemą ir sudaryti specialią sutartį (paprastą arba įprastą) su *Tesorería General de la Seguridad Social*.

Išnagrinėjus bylos medžiagą ir administracinės bylos dokumentus nustatyta, kad Portugalijos pilietybę turinti ir Ispanijoje gyvenanti pareiškėja nuo 1973 m. rugsėjo 3 d iki 2016 m. gruodžio 31 d. 464 mėnesius mokėjo įmokas į Vokietijos socialinės apsaugos sistemą.

2017 m. liepos 4 d. FA pateikė prašymą sudaryti paprastą arba įprastą specialią sutartį.

2017 m. liepos 14 d. sprendimu *Tesorería General de la Seguridad Social* atmetė prašymą sudaryti specialią grįžusių emigrantų sutartį (nors tai nebuvo tai, ko prašė pareiškėja).

Kadangi *Tesorería General de la Seguridad Social* šią klaidą pripažino sprendime dėl hierarchinio skundo, ši administracinis valdžios institucija grįžo į administracinės procedūros etapą iki sprendimo priėmimo momento, ir vietoje to sprendimo priėmė naują, kuriuo atmetas prašymas dėl to, kad, tos institucijos nuomone, taikomi ne Sąjungos reglamentai, o tik nacionalinės teisės nuostatos.

(orig. p. 3) Sprendime dėl hierarchinio skundo nurodyta, kad neigiamas atsakymas grindžiamas tuo, kad pareiškėja neįrodė, jog kada nors yra mokėjusi įmokas į Ispanijos socialinio draudimo sistemą, todėl taip pat negali naudotis savanorišku draudimu.

Dėl to sprendimo buvo pateiktas administracinis skundas, kuriame pareiškėja paprašė pateikti prejudicinį klausimą, o kita administracinio proceso šalimi esanti administracinės valdžios institucija tam paprieštaravo.

ANTRA. *Byloje taikytina nacionalinė teisė*

Atmesdama pareiškėjo prašymą *Tesorería General de la Seguridad Social* remiasi 2003 m. spalio 13 d. Įsakymo TAS/2865/2003, kuriuo reglamentuojamos socialinės apsaugos sistemos specialiosios sutartys, 2 straipsnio 2 dalies a punktu, kuriame nustatyta, kad: „*Specialiąsias sutartis su „Tesorería General de la Seguridad Social“ sudaryti gali:*

Darbuotojai ar jiems prilyginti asmenys, kurie yra išsiregistravę iš jiems taikomos bendrosios socialinės apsaugos sistemos ir kuriems sutarties sudarymo momentu netaikoma jokia kita socialinės apsaugos sistema“.

To paties įsakymo 3 straipsnio 3 dalyje savo ruožtu nustatyti šie reikalavimai, taikomi norint sudaryti specialiąją sutartį su socialinės apsaugos institucija: „*Prašymo dėl specialiosios sutarties pateikimo dieną reikia tūkstantį aštuoniasdešimt dienų per paskutinius dvylika metų iki išsiregistravimo iš socialinės apsaugos sistemos būti mokėjus įmokas į minėtą socialinės apsaugos sistemą.*

3.1 Šiuo tikslu įskaitomos pagal bet kurią socialinės apsaugos sistemą mokėtos įmokos, įskaitant proporcingai apskaičiuotas įmokas už papildomą darbo užmokestį, įmokas, kurios galėjo būti įmokėtos pagal kitą specialiąją sutartį už tas pačias finansines išmokas, įmokas už dienas, laikytinas faktiniu įmokų mokėjimo laikotarpiu per pirmuosius specialiosios paskirties atostogų metus ar trumpesnį laikotarpį – atostogų, kurios laikantis taikytinų teisės aktų suteikiamos už kiekvieno vaiko priežiūrą ar ne žemesnio kaip antrojo laipsnio šeimos nario

priežiūrą dėl amžiaus, nelaimingo atsitikimo ar ligos, ir, kaip ir šiuo atveju, įmokų mokėjimo dienas per laikotarpį, kurio metu buvo gaunamos nedarbo išmokos ar pašalpos, ir laikotarpius, kai įmokos mokėtos kitose valstybėse narėse, priklausančiose Europos ekonominės erdvei ar su kuriomis šiuo klausimu sudaryta tarptautinė sutartis, išskyrus atvejus, kai pagal specialią nuostatą (orig. p. 4) ar tarptautinę sutartį numatyta kitaip, su sąlyga, kad tie laikotarpiai nesutampa ir yra prieš tą dieną, kai pradeda veikti specialioji sutartis, kurią prašoma sudaryti“.

TREČIA. Sąjungos teisė

Nurodomas 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo.

To reglamento 2 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad: „šis reglamentas taikomas valstybės narės piliečiams, asmenims be pilietybės ir pabėgėliams, gyvenantiems vienoje iš valstybių narių, kuriems yra ar buvo taikomi vienos ar daugiau valstybių narių teisės aktai, bei jų šeimos nariams ir maitintojo netekusiems asmenims“.

Antra, ir siekiant panaikinti galimus šioje srityje dėl skirtumų nacionaliniuose teisės aktuose atsirandančius neatitikimus, 5 straipsnyje nustatyta, kad: „jeigu šiame reglamente nenumatyta kitaip ir atsižvelgiant į nustatytas specialias įgyvendinimo nuostatas, taikomos šios nuostatos:

<...>

b) jeigu pagal kompetentingos valstybės narės teisės aktus laikoma, kad teisinės pasekmės atsirado dėl tam tikrų faktų arba įvykių, ta valstybė narė atsižvelgia į tokius faktus arba įvykius, atsiradusius bet kurioje valstybėje narėje, tartum jie būtų atsiradę jos teritorijoje“.

[6] straipsnyje savo ruožtu nurodyta, kad: „jeigu šiame reglamente nenumatyta kitaip, valstybės narės, pagal kurios teisės aktus:

- teisės į išmokas įgijimas, išsaugojimas, pratęsimas arba atgavimas,
- teisės aktų taikymas, arba
- galimybė apsidrausti privalomu, neprivalomu nuolatiniu arba savanorišku draudimu arba būti atleistam nuo jo,

priklauso nuo draudimo, darbo pagal darbo sutartį, savarankiško darbo arba gyvenimo laikotarpių, kompetentinga įstaiga įskaito reikiamo dydžio draudimo, darbo pagal darbo sutartį, savarankiško darbo ir gyvenimo laikotarpius, įgytus pagal bet kurios kitos valstybės narės teisės aktus, tartum jie būtų įgyti pagal jos teisės aktus“.

Galiausiai dėl reikalavimo, kad praityje būtų taikyti Ispanijos teisės aktai, šio reglamento 14 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad: „jeigu, remiantis bet kurios valstybės narės įstatymais, savanorišku arba (**orig. p. 5**) neprivalomu nuolatiniu draudimu gali būti draudžiami tik toje valstybėje narėje gyvenantys asmenys, vienodo požiūrio principas gyvenantiems kitoje valstybėje narėje remiantis 5 straipsnio b punktu taikomas tik tiems asmenims, kuriems anksčiau galiojo pirmosios valstybės narės teisės aktai jiems dirbant pagal darbo sutartį arba savarankiškai“.

KETVIRTA. Šalių pozicijos

Pareiškėja teigia, kad atitinka Sąjungos ir Ispanijos teisės aktus, kiek tai susiję su pastaruosiuose nustatytais reikalavimais, taikomais sudarant specialiąją sutartį, ir savo nuomonę grindžia tuo, kad remiantis Sąjungos reglamentu pakanka būti išsiregistravus iš tos valstybės narės, šiuo atveju – Vokietijos, socialinės apsaugos sistemos, į kurią ji mokėjo įmokas daugiau nei 1080 dienų per pastaruosius dvylika metų.

Tuo remdamasi pareiškėja tvirtina, kad nėra būtinybės reikalauti, kad praityje įmokos būtų mokėtos į Ispanijos socialinės apsaugos sistemą ir kad būtent iš šios sistemos ji būtų išsiregistravusi, nes tai prieštarautų Sąjungos teisės aktams dėl suderinimo, kuriais siekiama panaikinti skirtingų nacionalinių teisės aktų skirtumus, kad nacionalinės sutarties pasirašymui įtakos neturėtų įmokų mokėjimo vieta.

Be to, Ispanijos socialinės apsaugos sistemos pusiausvyrai nekiltų grėsmė, nes Ispanijos valstybė turėtų mokėti tik į jos, o ne į Vokietijos sistemą pareiškėjos įmokoms įmokoms proporcingą dalį.

Šiuo klausimu socialinės apsaugos institucija teigia, kad negalima tenkinti pareiškėjos prašymo <...>, nes neįrodyta, kad per pastaruosius 12 metų prieš išsiregistruojant iš socialinės apsaugos sistemos 1080 dienų buvo mokėtos įmokos į Ispanijos socialinės apsaugos sistemą (tiek visą laikotarpį, tiek papildant jį įmokomis į Vokietijos socialinės apsaugos sistemą).

Ji teigia, kad pagal Ispanijos teisės aktus šis reikalavimas be išimčių taikomas sudarant įprastą specialiąją sutartį, nes ši institucija įsteigta išimtinai užtikrinti draudimo tęstinumui pagal Ispanijos, o ne Vokietijos socialinio draudimo sistemą.

(**orig. p. 6**) *Tesorería General de la Seguridad Social* teigia, jog tai reikštų, kad vienodai būtų vertinami tie, kurie mokėjo įmokas į Ispanijos socialinės apsaugos sistemą, ir tie, kurie jų nemokėjo, o tai gali lemti galimas atitinkamų socialinės apsaugos sistemų išlaidas, ypač šalyse, kuriose migracija intensyvesnė.

PENKTA. *Argumentai, kuriais grindžiamas prašymas priimti prejudicinį sprendimą*

Šioje byloje siekiama nustatyti, ar administracinės valdžios institucijos sprendimas atmesti pareiškėjos prašymą savanoriškai mokėti įmokas į socialinės apsaugos sistemą dėl to, kad per pastaruosius 12 metų prieš išsiregistruojant iš socialinės apsaugos sistemos 1080 dienų buvo mokėtos įmokos į Ispanijos socialinės apsaugos sistemą (tiek visą laikotarpį, tiek papildant jį įmokomis į Vokietijos socialinės apsaugos sistemą), yra teisėtas.

Šis klausimas ypač aktualus tokiose šalyse, kaip Ispanija ar Portugalija, kurios septintame ir aštuntame dešimtmečiuose patyrė stiprų migracijos į Europos gilumą procesą, ir į kurias pastaraisiais metais grįžta daug emigrantų, nusprendusių grįžti į kilmės šalį praleisti paskutinių savo gyvenimo metų, nes gali būti daug analogiškų atvejų.

Todėl keliamas klausimas, ar turi būti atsižvelgta į laikotarpį, per kurį įmokos mokėtos į kitą socialinės apsaugos sistemą, ir ar šis laikotarpis teoriškai turi būti vertinamas taip, tartum tai būtų vykę Ispanijoje, su vieninteliu tikslu leisti sudaryti savanorišką ar papildomą nuolatinį draudimą.

Todėl reikia išaiškinti, ar Sąjungos valstybės narės piliečio, siekiančio pasinaudoti savanorišku ar papildomu nuolatinu draudimu, galima reikalauti, <...> kad jis būtų išsiregistravęs iš tos šalies, kurioje siekia gauti minėtą draudimą, socialinės apsaugos sistemos (šiuo atveju – Ispanijos) ir ar būtina, kad pareiškėjui tam tikru metu ir prieš pateikiant prašymą būtų taikyti Ispanijos teisės aktai, ar pakanka, kad jam būtų taikyti kitos valstybės narės teisės aktai.

REZOLIUCINĖ DALIS

(orig. p. 7) Pirma. Sustabdyti bylos nagrinėjimą, kol bus priimtas prejudicinis sprendimas.

Antra. Pagal EB 234 straipsnį (dabar – SESV 267 straipsnis) pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

- a) Ar tuo atveju, kai pagal nacionalinę nuostatą, kaip antai Įsakymo TAS 2865/2003 2 straipsnio 2 dalies a punktas, siekiant gauti savanorišką ar papildomą nuolatinį draudimą, reikalaujama būti išsiregistravus iš socialinės apsaugos sistemos, būtina būti išsiregistravus iš Ispanijos socialinės apsaugos sistemos, ar, priešingai, laikantis vienodo požiūrio į faktus principo, nustatyto Reglamento 883/2004 5 straipsnio b punkte, kompetentinga Ispanijos institucija privalo atsižvelgti į išsiregistravimą iš kitos valstybės narės panašios socialinės apsaugos sistemos, tartum jis būtų įvykęs Ispanijoje?
- b) Ar tuo atveju, kai pagal nacionalinę nuostatą, kaip antai Įsakymo TAS 2865/2003 3 straipsnio 3 dalis, siekiant gauti savanorišką ar

papildomą nuolatinį draudimą reikalaujama įrodyti, kad tam tikrą laikotarpį mokėtos įmokos, būtina, kad suinteresuotajam asmeniui tam tikru metu praeityje būtų taikyti Ispanijos teisės aktai, ar, remiantis Reglamento 883/2004 6 straipsniu, kompetentinga Ispanijos institucija privalo atsižvelgti į įmokų mokėjimo pagal kitos valstybės narės teisės aktus laikotarpius, tartum įmokos būtų mokėtos Ispanijoje?

Apie šią nutartį prašoma pranešti proceso šalims ir jas informuoti, kad nėra jokios galimybės apskūsti ją įprasta tvarka.

<...>

Taip nusprendžia, įsako ir pasirašo <...> *Juzgado de lo Contencioso-administrativo Nr. 2 de Ourense* teisėjas.

(orig. p. 8) <...>

(orig. p. 9) <...> [su nutarties data susijusių klaidų ištaisymas]

DARBINIS VERTINIMAS